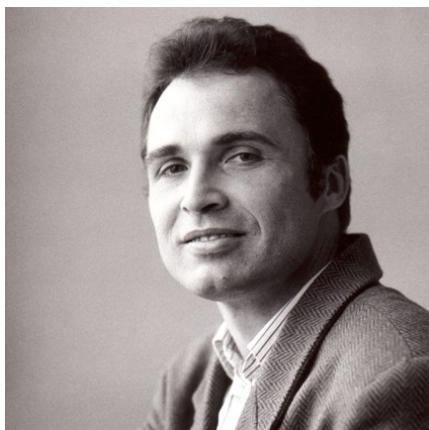

Tomaz Svete

Tomaz Svete je skladatelj, dirigent in pedagog, red. univ. prof. mag. Rodil se je 29. januarja 1956 v Ljubljani. Stalno živi in deluje med Mariborom, Dunajem in Ljubljano. Akademijo za glasbo (kompozicijo) v Ljubljani je končal leta 1980 v razredu rednega profesorja D. Škerla, dirigiranje pa isto tam leta 1981, v razredu red. prof. A. Nanuta. Podiplomsko se je izpopolnjeval na Dunaju iz elektroakustične glasbe pri prof. D. Kaufmannu v letih 1976-77 in 1989-90 iz kompozicije pri Friedrichu Cerhi. V letih 1983-86 isto tam, iz dirigiranja pri Karlu Österreichherju in Otmarju Suitnerju leta 1988; magisterij iz kompozicije je opravil na dunajski Visoki šoli za glasbo pri H. Goertzu leta 1989, operno izpopolnjevanje pa je opravil na isti šoli in pri istem profesorju leta 1991.

Od leta 1995 je bil docent, kasneje izredni profesor in od leta 2006 dalje redni profesor za kompozicijske predmete na Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru, od leta 2000 pa do 2006 je v isti ustanovi opravljal še delo predstojnika Oddelka za glasbo, od leta 2007 je prodekan za umetniško dejavnost. V zimskem semestru 1999 je bil profesor za kompozicijo v okviru Fulbrightovega izmenjalnega programa na Univerzi v Hartfordu, ZDA.

Svetetova glasbena govorica je postmodernistična, zdaj naslonjena in ozrta v preteklost in vzornike, učitelje in mentorje, zdaj spet kombinirana z novostmi-inovacijami. Potrditev Svetetove postmodernistične stilne orientacije daje tudi njegovo spogledovanje z glasbenim odrom, ki ga redno vključuje tako v orkestralna kot komorna dela.

Svete ustvarjalno posega še na zborovsko področje, v elektroakustično glasbo, improvizacije, aktivno se ukvarja z dirigiranjem, korepetiranjem, zborovodstvom in zborovskim petjem, mikrotonalnostjo, piše razprave in raziskuje, predava in se poklicno ukvarja s pedagoškim delom, ter preučuje indijsko in arabsko glasbo.

Njegovo skladateljsko delo označuje strog kompozicijski sistem, ki pa ni nikoli tog, prevzema tradicionalne oblikovalne strukture, kot je sonatna oblika v operi *Kralj malhus* (1980), in tudi strukturalne značilnosti skladateljev Schonbergovega kroga. V nekatera dela je vključeval razmerja zlatega reza (Minnelieder, 1989) pozneje se je pri komponiranju oprl na teorijo Fraktalov (*Formes fractales*, 1989). Čeprav nekaj skladb temelji na literarni vsebini (*L'amor sul mar*, 1987), v njegovem opusu ni čistih programskih skladb.

Uspeh je dosegel z RTV-opero (skupaj z RTV Slovenija) *kralj malhus* (lastni libreto po Cankarjevi noveli), satirično opero v treh scenah (1980).

Za svoje bogato in široko razvejano glasbeno delo je že prejel nagrade in priznanja, doma in v tujini.

SKLADATELJEVA IDEJNA ZAMISEL:

Svojo peto opero *PIERROT IN PIERRETE* je skladatelj Tomaž Svete napisal v letu 2006 po dogovoru s Slovenskim komornim glasbenim gledališčem. Pri tem pravi, da gre za nov poizkus v smeri ustvarjanja komorne opere, ki črpa svoj navdih iz odrske gledališke intime. Simptomatičen naslov „Pierrot in Pierrette“, istoimenske Grumove mladostne drame, nas opozarja na to, da smo mi vsi le lutke v rokah usode, oziroma vsemogočnih mehanizmov današnjega vsakdana. Svete se v tej operi ukvarja s dramskimi zapleti med glavnimi liki, njihovimi usodami in tragičnostjo človekovega bivanja, hkrati pa posega v temeljna družbena in moralna vprašanja, s poudarkom na nujnem preporodu humanizma. Glasbena govorica opere *Pierrot in Pierrette* je sodobna, temelječa na pridobitvah dunajske atonalne smeri in skladateljevih iskanj. Navezuje se na princip glasbenega realizma s pomembno vlogo ariosov, recitativov in govorjenih dialogov, v katerih pride do izraza dosledna interpretacija besedila.

NAGRADE IN PRIZNANJA:

- Theodor-Körner-Preis za opero *Ugrabitev z Laudaškega jezera*, Dunaj, 1992,
- nagrada RTV Slovenija za *Requiem*, 1993,
- prva nagrada za kantato *Sacrum delirium* na tekmovanju za skladatelje v Gorici, Italija, 1994
- prva nagrada za opero *Kriton* na mednarodnem Johann-Joseph:Fux Opernkompositionswettbewerb, Graz, 2000,
- nagrada mesta Maribor - Glazerjeva listina, 2002.

OPUS:

Skladatelj je izrazito usmerjen na področje pisanja opernih del, oratorijev in kantat, njegov celotni opus pa zajema tudi dela od komornih in zborovskih skladb, različnih vokalnih ciklov do orkestrskih del.

Svete je vodilni sodobni slovenski skladatelj operne glasbe, tudi sicer se rad posveča komponiranju za glasbene zasedbe, ki vsebujejo vokal; opere, oratorije, kantate, zborovske skladbe, pa tudi komorne in orkestrske skladbe

OPERE:

Kralj Malhus, TV opera (1980), Ugrabitev z Laudaškega jezera, radiofonska opera, več verzij (1992), Pesnik in upornik, opera grozljivka (1996), Kriton, filozofska opera (2000).

VOKALNO-INSTRUMENTALNA GLASBA:

Requiem (1991), Sacrum delirium (1994), kantata, številni vokalni cikli: Srednjeveške balade za basbariton in klavir (1983), Tri pesmi na besedila Gustava Januša za basbariton in klavir (1984), Minnelieder za bariton in klavir (1988), Hommage a Hugo Wolf za sopran in instrumentalni ansambel, Komplicirani angel za sopran in instrumentalni ansambel (1992), Evocazione za sopran in instrumentalni ansambel (1995), Candor est lucis aeternae za sopran in instrumentalni ansambel (2001), Kolleritsch Lieder za sopran, alt, tenor, bariton in klavir (2003).

ORKESTRALNA GLASBA:

Suita (1985), L'amôr sul mar (1987), Gotska okna (1989), Divertimento (1990), Concert de la Nuit (1996), Golden simphony (2001).

KOMORNA GLASBA:

Sonatina za trobento in klavir (1979), Sonata in modo antico za fagot in klavir (1979), Godalni trio (1985), Quartettino d'archi (1992), Isomerisms za dva ansambla, klavir, tolkalca in trombon (1993), Dyphtongue za kvartet saksofonov (1997), Mystics za dve harfi (1999), Infelix ego za flavto in godalni trio (2001), La preghiera di Savonarola za violončelo in klavir (2002).

SOLISTIČNA GLASBA:

Orgelstück (1986), Sonata za klavir (1992), Isomerisms za tolkala (1998), Magic cyrcles za klavir (1999).

DISKOGRAFIJA:

LP: Tri pesmi na besedila Gustava Januša (1986), CD: Kriton, opera, Graz (2001), CD: De profundis (2001).

1982 korepetitor v SNG Opera Ljubljana, 1988-90 predavatelj za kompozicijo na konzervatoriju »Karl Prayner« na Dunaju.

LITERATURA:

Križnar F., Sodobni slovenski skladatelji, Ljubljana: Prešernova družba, 1997.

Enciklopedija Slovenije, Ljubljana: Mladinska knjiga, 1998.

Kuret P., Slovenski glasbeni dnevi, Ljubljana: Kres, 1992.

<http://www.giss-mics.si/resna/skladatelji/tomaz%20svete.html>

<http://www.dss.si/?avtorspada=85&lang=slo>